

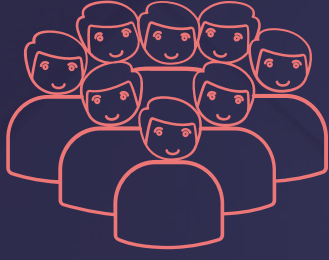
Uluslararası Davranış Analisti (IBA)

Zorunlu Eğitsel Hedefler (REOs)

Uluslararası Davranış
Analizi Organizasyonu
2021 v100

Çeviren: Dinçer Saral
Çeviri Editörü: Prof. Dr. Elif Tekin-Iftar

30 Davranış Analisti

30 davranış analisti, davranış analistlerinin uygulamaya başlamadan önce edinmesi gereken en önemli becerilere karar vermek üzere bir görev listesi analizi gerçekleştirmiştir.

22 Ülkeler

22 ülkeden davranış analisti görev listesi analizi ve çeşitli inceleme çalışmalarında yer almıştır.

4 Ay

Zorunlu Eğitsel Hedefler listesinin geliştirilme süreci dört ay sürmüştür.

IBA Zorunlu Eğitsel Hedefler (REOs)

Bölüm 1 Temel Kavramlar

- 1.1 Otomatik Pekiştirmeyi tanımlar ve uygular
- 1.2 Edimsel Davranışı tanımlar ve uygular
- 1.3 Kurucu İşlemler'i ve uygulama türlerini açıklar
- 1.4 Yıkıcı İşlemler'i ve uygulama türlerini açıklar
- 1.5 Söndürme'yi ve uygulama türlerini açıklar
- 1.6 Uyarıcı Sınıflı türlerini açıklar ve ayırt eder
- 1.7 Edimsel Koşullama'yı açıklar
- 1.8 Klasik Koşullama'yı açıklar
- 1.9 Pekiştirme Tarifesi türlerini ve davranışsal örüntülerini açıklar
- 1.10 Davranış artırmak için Olumlu Pekiştirme'yi açıklar ve uygular
- 1.11 Davranış artırmak için Olumsuz Pekiştirme'yi açıklar ve uygular
- 1.12 Davranış azaltmak için Olumlu Ceza'yı açıklar ve uygular
- 1.13 Davranış azaltmak için Olumsuz Ceza'yı açıklar ve uygular
- 1.14 Pekiştireç Türleri'ni ve yararlarını açıklar
- 1.15 Uyarıcı Kontrolü kavramını ve davranışı arttırma ve azaltma sürecinde işleyişini açıklar
- 1.16 Uyarıcı Ayırt Etme'yi açıklar ve uyarıcı ayırt etme sürecini kurgular
- 1.17 Uyarıcı Genellemesi sürecinin nasıl kurgulanacağını açıklar ve öğretim
- 1.18 Sözel Davranış'ın kavramsallaştırılma sürecini ve farklı işlevsel kategorilerini açıklar

Bölüm 2 Davranışı Kayıt Etme ve Ölçme

- 2.1 Davranışsal Tanımlar Yapar
- 2.2 Veri toplama yöntemi olarak Kalıcı Ürün Kayıtlarını değerlendirir
- 2.3 Sıklık Kaydı (olay kaydı) tekniğiyle veri toplar
- 2.4 Topladığı veriyi Oran'a dönüştürür
- 2.5 Parçalı ve Bütüncül Zaman Aralığı Kaydı teknikleriyle veri toplar
- 2.6 Anlık Zaman Örneklemi Kaydı tekniğiyle veri toplar

IBA Zorunlu Eğitsel Hedefler (REOs)

Bölüm 2

Davranışı Kayıt Etme ve Ölçme (devam)

- 2.7 Davranış Tanımlarına Yönelik Gözlemin Doğruluğunun önemini açıklar
- 2.8 Topladığı veriyi Doğru Tepki Yüzdesi'ne dönüştürür
- 2.9 Uygun Davranış Kayıt Sistemini seçmek üzere dikkat edilecekleri ve önemini açıklar
- 2.10 Deneme Temelli Veri elde etmek üzere veri toplar
- 2.11 Haftalık ya da Günlük Bazda Yoklama Verisinin nasıl toplanacağını gösterir

Bölüm 3

Tek denekli araştırma modelleri

- 3.1 Tersine Çevirme/Geriye Çekme modellerini kullanır
- 3.2 Çoklu Uygulamalar (ABC Modeli) /Dönüşümlü Uygulamalar modellerini kullanır
- 3.3 Çoklu Başlama Düzeyi Modellerini kullanır
- 3.4 Evre Değişim Tasarımlarını karşılaştırırken doğru yorumlamalar yapar ve kararlar alır
- 3.5 Bağımlı Değişkeni ve nasıl kullanıldığını açıklar
- 3.6 Bağımsız Değişkeni ve nasıl kullanıldığını açıklar
- 3.7 İşlevsel İlişkinin nasıl kurulduğunu açıklar

Bölüm 4 Davranışsal Değerlendirme

- 4.1 Davranışın işlevleri kavramını açıklar
- 4.2 Uygun gözlem tekniklerini, nasıl ve ne zaman kullanıldıklarını açıklar
- 4.3 Bağlantı ve nedensellik arasındaki farkları ve davranışsal değerlendirmedeki yerlerini açıklar
- 4.4 Sorun davranışın işlevsel analizini yapar
- 4.5 Gelişimsel Dil Değerlendirme araçlarını (örn., ABLLS ve VB-MAPP) uygular
- 4.6 İşlevsel Beceri Değerlendirme araçlarını (örn., AFLS) uygular

IBA Zorunlu Eğitsel Hedefler (REOs)

Bölüm 5

Davranışsal Müdahaleler

- 5.1 Davranışın yapısını değiştirmek için Şekil Verme tekniğini kullanır
- 5.2 Zincirleme davranışların öğretiminde İleri Zincirleme öğretimi kullanır
- 5.3 Zincirleme davranışların öğretiminde Geriye Zincirleme öğretimi kullanır
- 5.4 Yönerge takip etme becerilerini artırmak için Davranışsal İvme tekniğini kullanır
- 5.5 Davranışı azaltmada Diğer Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi tekniğini kullanır
- 5.6 Davranışı azaltmada Alternatif Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi tekniğini kullanır
- 5.7 Davranışı azaltmada Uyuşmayan Davranışların Ayrımlı Pekiştirilmesi tekniğini kullanır
- 5.8 Uygun tepkide bulunma davranışlarının artırılmasında ve problem davranışların azaltılmasında İşlevsel İletişim Öğretimi uygulamasını kullanır
- 5.9 Çoklu Pekiştirme Planı'nı (iki ya da daha fazla pekiştireç tarifesi) açıklar, planlar ve kullanır
- 5.10 Davranışları pekiştirmek üzere Sembol Pekiştirme kullanır.
- 5.11 Uygun davranışa model olmada Video Modelle Öğretimi kullanır
- 5.12 Davranış azaltmada işleve bağlı olarak uygun Söndürme tekniklerini uygular
- 5.13 Davranış azaltmada ve artırmada Davranış Öncesi Uyarlamaları kullanır
- 5.14 Davranış azaltmada İzler Olmayan Pekiştirme'yi kullanır
- 5.15 Davranış azaltmada yaygın olarak bilinen Ceza tekniklerini kullanır

Bölüm 6

Öğretim Yöntemleri Türleri

- 6.1 Ayrık Denemelerle Öğretimle öğretim sunar
- 6.2 Doğal Ortamda Öğretim yapar
- 6.3 Davranışsal Beceri Öğretimi ile öğretim sunar
- 6.4 Temel Tepki Öğretimi ile öğretim sunar
- 6.5 Ayırt Etme öğretimi uygular
- 6.6 Uyarıcı Denkliği öğretimi sunar
- 6.7 Dil becerilerini kazandırmada Sözel Davranış kavramlarını kullanır
- 6.8 İpucunun Giderek Arttırılmasıyla Öğretim ile öğretim sunar
- 6.9 Yanlışsız Öğretim Yöntemleri ile öğretim sunar (örn., İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim)

IBA Zorunlu Eğitsel Hedefler (REOs)

Bölüm 6

Öğretim Yöntemleri Türleri (devam)

- 6.10 Olumlu davranışları arttırmada/problem davranışları azaltmada Grup/Sınıf Çaplı Stratejileri kullanır
- 6.11 Genellemeyi destekleyecek şekilde öğretim sunar
- 6.12 Doğal ortamlarda Kalıcılığı destekleyici şekilde öğretim sunar
- 6.13 Davranış değişikliğine ilişkin karar alırken veri analizi stratejilerini kullanır
- 6.14 Uygulamada Değişiklik ya da Uyarılama Yapma durumunda veriye dayalı karar verir
- 6.15 Öğretimin ne zaman silikleştirilmesi gerektiğine karar verir

Bölüm 7

Etik

- 7.1 IBAO Etik İlkeleri'ne ilişkin bilgi edinir
- 7.2 IBAO Etik Problem Çözme Modeline ilişkin bilgi edinir